

Umsögn um mál nr. 596, stjórnarfrumvarp um breytingar á áfengislögum nr 75.1998

Inngangur:

Litla Brugghúsið er örlítið ungt handverksbrugghús sem tók til starfa árið 2020 í miðjum Covid faraldri, en þrátt fyrir streð höldum við ótrauðir áfram. Vegna samkomutakmarkana höfum við ekki átt kost á því að opna ölstofu líkt og mörg önnur handverksbrugghús og því eigum við mikið undir því að sala á afurðum okkar gangi upp. Nýlega lagt fram frumvarp til breytinga á áfengislögum sem heimilar sölu handverksbrugghúsa á afurðum sínum á framleiðslustað myndi vera mikil lyftistöng fyrir okkur.

En algengt er að handverksbrugghús bjóði uppá heimsóknir á framleiðslustað til kynningar gegn vægu gjaldi. Í slíkum ferðum hafa gestir sem aldur hafa til getað fengið að smakka á afurðum þeirra og fundið sér t.a.m. nýjan uppáhalds drykk. Sá einstaklingur má þó ekki í dag versla sér þann drykk í neytendapakningum til að taka með sér heim. Oft á tíðum væri slík vara ekki fánleg í nema örfáum vínbúðum vegna þess að vara gæti verið árstíðabundin, eða jafnvel bara fánleg í mjög takmörkuðu upplagi.

Hversu rökrétt er það að handverksbrugghús sé bundið t.d. því að vörur sínar þurfi að fara í gegnum 6 mánaða samþykktarferli hjá ÁTVR, nema þær detti í Sérflokk og þá um leið bindur líka handverksbrugghúsin taka við þeirri vöru sem ekki selst innan 6 mánaða gegn endurgreiðslu.

Handverksbrugghús leggja áherslu á að vörur sínar séu ferskar þegar þær eru til sölu, og því upplagt fyrir einstaklinga og hópa sem koma í kynningu á starfseminni og fengið smakk af t.d. 3-6 mismunandi bjórum eigi kost á því að versla sér eins og kippu eða tvær af þeim bjór sem þeim fannst bestur, eða vilji leyfa vinum sínum sem ekki komust í kynningu smakk.

Sala á afurðum handverksbrugghúsa beint úr húsi gefur þeim líka þann möguleika á að vera með örlítið betri verð á afurðum sínum því álagning ÁTVR ein og sér hefur heilmikið að segja um afdrif brugghúsanna.

Sala á handverksbjórum aukist um ca. 54% á sl. ári. Gæti verið að bjórmening á Íslandi sé að þróast og þroskast í þá átt að flestir sem versli sér bjóra frá handverksbrugghúsum sé að leitast meira eftir því að njóta íslenskrar nýsköpunar, styðja við íslenska framleiðslu og njóta ferskari veiga en hingað til hafa fengist í vínbúðunum. Það eru ekki allir sem versla sér bjór að sækjast eftir slíkri drykkju að verða ofurölvi. Íslenskur handverksbjór er bæði í öðrum verðflokki heldur en þær veigar sem helst eru nýttar til fyllerís, sem og með það í fyrirrúmi að vera með gæðavörur með fjölbreyttari útfærslum en hafa fengist hingað til hér á landi.

Handverksbrugghús sem fengju heimild til sölu á eigin framleiðslu á framleiðslustað yrði bundin samþykki þess sveitarfélags/sveitarstjórnar. Söluaðili myndi bera ábyrgð á því að selja ekki vörur sínar til einstaklinga undir lögaldri til drykkju og eftirlit með slíku tel ég að yrði mjög sterkt í hverju því bæjarfélagi sem handverksbrugghús sé starfrækt.

Sveitarstjórn/bæjar eða borgarstjórn gæti því sett skilyrði um að opnunartíma og sé framleiðsla handverksbrugghúss komið á það stig að vera „stór framleiðandi“ væri hægt að draga úr ofangreindum heimildum.

Til upplýsinga má það koma fram að fjöldi Vínbúða hefur fjölgað umtalsvert á sl. árum auk þess sem að Vínbúðin starfrækir vefverslun með vörur sínar sem eykur aðgengi Íslendinga umtalsvert, nokkur handverksbrugghús með skertan opnunartíma geta því varla talist mikil aukning á aðgengi að hættulegum vörum gagnvart lýðheilsu. Nóg er af öðrum vörum á markaðnum sem eru talsvert hættulegri heilsu einstaklinga heldur en áfengi.

Fyrir hönd Litla Brugghússins,
Kristján Carlsson Gränz